

23 בספטמבר 2021

י"ז תשרי, תשפ"ב

לכבוד

ח"כ מיקי לוי

יו"ר הכנסת

שלום רב,

הנדון: חשש לפגיעה בייצוג החברה האזרחית בדיוני ועדות הכנסת

בשם לובי 99 (חל"צ)- הלובי הציבורי, אנו מתכבדות לפנות אליך בבקשה להנחות את ראשי ומנהלי וועדות הכנסת כי בכל דיון שבו מתירים נוכחות פיזית של גופי הסקטור העסקי, תהיה גם נציגות של ארגוני המגזר השלישי. ולהלן הפירוט:

1. כידוע, ליבת עבודת החקיקה נעשית בוועדות הכנסת, ולכן הישיבות הן פומביות כפי שנקבע בס' 27 לחוק יסוד: הכנסת ומפורט בתקנון הכנסת. נוכח המצב המיוחד שיצרה מגפת הקורונה, עברו הישיבות למתכונת מעורבת של ישיבה פיזית וזום, ואנו מברכות את הכנסת על מציאת הפתרונות המאפשרים את המשך פומביות ההליך למרות המגבלות הבריאותיות.
2. יחד עם זאת, מאז שהחל נוהל קיום הישיבות בזום, נוצר מצב חדש המבחין בין מי שיושב פיזית בחדר למי שמשתתף בזום. חשוב להדגיש כי אין מדובר בפער "טכני" אלא בהבדל מהותי ביכולת להשפיע על הדיון. היכולת להציג את העמדה, לנהל עליה דיון ולהגן עליה, כמו גם ליצור שיח בלתי פורמלי עם קובעי המדיניות במהלך הדיון – גבוהה בהרבה בעת השתתפות בדיון בחדר הוועדה, מאשר באמצעות ה"זום".
3. לכן מתן שיקול הדעת הבלעדי לצוות המקצועי של הוועדה בשאלה מי יוכנס פיזית לדיון ומי לא, פותח פתח לאפליה בין משתתפים והעדפת גורמים מסוימים על פני אחרים.
4. כדוגמה, ביום 14.09.2021 התקיים בוועדת הכספים דיון בנוגע לרפורמה ברשת הביטחון לחוסכים לפנסיה, רפורמה בעלת השלכות משמעותיות על ציבור החוסכים לפנסיה אליה הגבנו לכל אורך הדרך- תזכיר החוק, נייר עמדה לחברי הוועדה ועוד. בקשתנו להשתתפות פיזית בדיון נדחתה על ידי הצוות המקצועי של הוועדה בטענה כי עקב מגבלות הקורונה הנוכחות הפיזית תוגבל אך ורק לחברי כנסת ולנציגי ממשלה. לאור כך, הופתענו לראות במהלך הדיון (בו השתתפנו באמצעות ה"זום") כי לשני נציגי הגורמים המסחריים – סמנכ"ל איגוד חברות הביטוח ומנכ"ל איגוד בתי השקעות – ניתן אישור להשתתף בדיון באופן פיזי, ולהציג את עמדתם בתוך חדר הוועדה בעוד אנו ושאר נציגי המגזר השלישי נותרו בזום.
5. דוגמה נוספת אירעה ביום 10.05.2021 בדיון השני שהתקיים בוועדת הכספים בנושא שינוי כללי ההשקעה החלים על גופים מוסדיים (טרום כינון הממשלה הנוכחית, בדיון בו השתתפת כחבר ועדה), עוד נושא מהותי מאד לפנסיות של הציבור בו טיפלנו תקופה ארוכה. גם במקרה זה היחידים שקיבלו אישור לנכוח בחדר הוועדה מלבד הח"כים ונציגי הממשלה היו מנכ"ל איגוד חברות הביטוח ויו"ר נשיאות המגזר העסקי ללא כל נוכחות של נציגי המגזר השלישי, שכן בקשתנו להשתתף באופן פיזי נדחתה.

6. יודגש כי איננו מלינות על הצורך להתאים את הדיונים להנחיות הקורונה, ואולם אנו חוששות כי המצב המיוחד שנוצר, בו למנהלי הוועדות ניתנה למעשה סמכות להכריע מי מבין הגורמים יהיה רשאי להשתתף באופן פיזי בוועדה ולמעשה לקבל נגישות גבוהה יותר לחברי הכנסת – עלול להיות מנוצל לרעה לטובת גופים גדולים וחזקים, כאשר במבחן המציאות, פעם אחר פעם נציגי המגזר העסקי מקבלים אפשרות להשתתף בדיונים ואילו ארגוני המגזר השלישי, והציבור הרחב, מודרים.
7. לנוכח הרפורמות החשובות שיידונו בתקופה הקרובה במסגרת חוק ההסדרים, אנו מתכבדות לפנות אליך כיו"ר הכנסת וכמי שאנו יודעות כמה השמעת קולו וייצוגו של הציבור הרחב חשובה לו, בבקשה כי תפעל לגבש בדחיפות הנחיה או נוהל שיבהיר את האיזון הנדרש בין אישורי ההשתתפות הפיזית בדיון שמקבלים נציגי המגזר העסקי, לבין אישורי ההשתתפות שיקבלו נציגי המגזר השלישי.
8. לעמדתנו, יש לקבוע כי ככל שניתנים אישורי כניסה בהתאם למגבלות הקורונה, יתחלקו אלה באופן שווה בין נציגי המגזרים השונים, על מנת לאפשר הן לציבור והן לבעלי העניין מהמגזר העסקי להשתתף באופן אפקטיבי בדיוני הוועדות. אנו סבורות כי נוהל שכזה עשוי לממש באופן נכון יותר את עקרונות פומביות הליך החקיקה ושיתוף הציבור בהליכי החקיקה.
9. נשמח להרחיב על הצעתנו ועל הצורך בה בכל דרך שתמצא לנכון.

בברכה,

מרב דוד

סמנכ"לית לובי 99

מרב דוד

לינור דויטש, עו"ד

מנכ"לית לובי 99

העתקים:

גבי ירדנה מלר-הורוביץ, מזכירת הכנסת
עו"ד שגית אפיק, יועמ"שית הכנסת
ח"כ אלכס קושניר, יו"ר ועדת הכספים